

Prof. dr hab. Zofia Uzelac
PWSFTviT im. L. Schillera
w Łodzi

Łódź, 17 marca 2023 r.

RECENZJA

DOROBKU ARTYSTYCZNEGO I PEDAGOGICZNEGO PANI DR. ANNY GAJEWSKIEJ W ZWIĄZKU Z POSTĘPOWANIEM O NADANIE STOPNIA DOKTORA HABILITOWANEGO W DZIEDZINIE SZTUKI, W DYSCYPLINIE SZTUKI FILMOWE I TEATRALNE.

Pani Doktor Anna Gajewska uzyskała tytuł magistra na kierunku Aktorstwo w Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie w dniu 27 września 2002 roku. Stopień Doktora Sztuki w dziedzinie Sztuk Teatralnych został Jej nadany Uchwałą Rady Wydziału Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku, Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie 21 grudnia 2017 roku na podstawie rozprawy doktorskiej pod tytułem „Analiza Roli Virginei (Viviany) w spektaklu Merlin. Inna Historia w reż. Ondreja Spisaka w Świetle Psychologii Głębi C.G. Junga”.

W czasie studiów na Wydziale Aktorskim Pani Anna Gajewska wystąpiła w Teatrze Telewizji w spektaklu „Szkolne Graffiti” w reż. Witolda Adamka oraz współpracowała z „Kabaretem Olgi Lipińskiej”.

W 1999 roku ukończyła studia, brała udział w trzech przedstawieniach dyplomowych: „Marchołcie” w reż. Anny Seniuk, „Fragmentach z Szekspira” w reż. Macieja Wojtyszki oraz w „Iwanowie” reż. Mateusza Bednarkiewicza.

Na XVII Festiwalu Szkół Teatralnych w Łodzi otrzymała wyróżnienie za rolę w przedstawieniu „Fragmenty z Szekspira”. Po obejrzeniu „Iwanowa”, dyrektor Teatru Dramatycznego w Warszawie, Piotr Cieślak zaangażował Panią Annę Gajewską do swojego zespołu w którym pracowała do roku 2003.

W roku 2004 wraz z Agatą Buzek i Michałem Sieczkowskim stworzyła Fundację Sztuki „Arteria” której celem była realizacja projektów międzynarodowych, nie tylko kulturalnych ale i społecznych.

W latach 2006 - 2013 współpracowała z Fundacją „Sztuka Dialogu”, prowadzoną przez Tadeusza Słobodzianka oraz ze Studium Teatralnym „Koło” stworzonym przez Igora Gorzkowskiego.

Od roku 2014 do chwili obecnej jest aktorką Teatru Dramatycznego w Warszawie. W swoim autoreferacie Pani Anna Gajewska podkreśla, że to właśnie Teatr był podstawą jej działalności artystycznej.

BZETWO WŁASNE TEATR BYŁ
Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza

Wpłynęło dnia 17.03.2023

1 dz. 17/P/03/23

Nie sposób oczywiście pominąć działalności dydaktycznej Pani Anny Gajewskiej. Od 1 października 2012 została zatrudniona w Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie na Wydziale Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku gdzie jest wykładowcą do chwili obecnej. Pracowała na pierwszym i drugim roku prowadząc zajęcia: Interpretacja Wiersza i Interpretacja Prozy. Następnie Sceny Dialogowe Wierszem, korzystając z tekstów sztuk Aleksandra Fredry, Juliusza Słowackiego, Williama Shakespeare'a, Johanna Wolfganga Goethego, Henryka Ibsena, Moliera i Calderona. Była recenzentką ośmiu prac magisterskich.

W 2016 roku rozpoczęła współpracę z Instytutem Sztuki Polskiej Akademii Nauk. Prowadziła na podyplomowych studiach teatrologicznych zajęcia z przedmiotu: Interpretacja Wiersza.

Doświadczenia pedagogiczne Pani Anna Gajewska zdobywała również prowadząc warsztaty teatralne oraz konsultacje teatralne i reżyserskie. Zajmowała się także produkcją i reżyserią oraz różnorodnymi projektami artystycznymi.

Ta intensywna praca na wielu teatralnych polach została uhonorowana wieloma nagrodami, m.in. Grand Prix Warszawskich Alternatyw Filmowych dla filmu dokumentalnego „Warszawiacy”. Wyróżnienie dla filmu „Warszawiacy” na Festiwalu Filmowym „FILMOWA GÓRA europa” w Zielonej Górze. „WDECHA” Gazety Wyborczej w „Co Jest Grane” za najciekawsze wydarzenie kulturalne dla projektu „Podróż do Azji”. Grand Prix Nagroda im. Mieczysława Kotlarczyka na IX Międzynarodowym Konkursie na Interpretację Tekstu Biblijnego, Klasyki Polskiej i Obcej „Verba Sacra”. Przewodnik Pracy przyznany przez Teatr Dramatyczny w Warszawie dla najbardziej aktywnej aktorki Sceny Przewodnik w Warszawie. Nagrody na festiwalach filmowych i zagranicznych dla filmu Filipa Gieldona pt. „Magdalena”, w którym Pani Anna Gajewska zagrała jedną z głównych ról- Justynę.

Działalność edukacyjna Pani Anny Gajewskiej jest kontynuacją jej działań artystycznych. To budujące, iż najważniejszą cechą dla Pani Anny Gajewskiej były sytuacje, gdy studenci poszukując różnorodnych rozwiązań twórczych pozbywali się lęku w czasie pracy. Świadczy to o rozbudzaniu w studentach pasji i samodzielności myślenia.

Autoreferat jest utrzymany w bardzo osobistym tonie. W wielu fragmentach ma charakter zwierzeń autorki, która w zawodowym życiu wybiera trudną drogę odwagi i kreatywności. W autoreferacie znajdują się refleksje dotyczące przedstawienia oraz opis pracy nad rolą- Ona 4. Przedstawienie powstało na podstawie tekstu Vedrany Rudan „Miłość od ostatniego wejrzenia”. Chorwacka pisarka i dziennikarka stworzyła bezkompromisowy, odważny tekst dotyczący relacji damsko męskich oraz pozycji kobiety we współczesnym świecie. Prace nad spektaklem rozpoczęły się w lipcu 2018 roku. Tekst Vedrany Rudan wzbudzał mieszane uczucia. Dotyczyło to dosadnych opisów przemocy psychicznej i fizycznej oraz wulgaryzmów. W spektaklu brały udział same kobiety, które zbudowały silną twórczą grupę. W czasie urlopu każda z aktorek zgłębiała zagadnienia przemocy z filmów, wywiadów z ofiarami,

zdjęć, reportaży i statystyk oraz z własnymi osobistymi historiami. We wstępie do autoreferatu znajduje się cytata ze sztuki:

„My kobiety nie wiemy, że mamy moc. Co jest naszą mocą? Co jest moją mocą? Gdybym mogła rozpoznać moją moc, odkryłabym tajemnice życia! Ale ja nie wiem co jest moją mocą. Ani co jest moją istotą”.

Dodatkowo, Iwona Kempa postanowiła włączyć do spektaklu tekst:

„Obleśne uwagi przypadkowych facetów na temat twojego ciała. Upokarzające traktowanie przez dyrektorów, reżyserów i wielkich panów profesorów”.

Z satysfakcją obejrzałam przedstawienie i przeczytałam tytuły recenzji dotyczące spektaklu:

„O przemocy trzeba mówić, a Kempa robi to niezwykle przejmująco i poruszająco”.

„Perfekcyjna reżyseria Iwony Kempy uczyniła z tego widowiska coś żywego i wciągającego”.

Podczas XIX Festiwalu Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość Przedstawiona” w Zabrze, Pani Anna Gajewska otrzymała nagrodę aktorską za rolę Ona 4, w tymże przedstawieniu. Fragment z recenzji:

„Rzadko wspominam całą obsadę, ale też rzadko cała obsada wznosi się na takie wyżyny aktorstwa. Panie nie tylko doskonale wchodzi w skórę odgrywanych postaci, ale też potrafią ze sobą na scenie współdziałać. Iwona Kempa rozpisała postać Tildy na cztery aktorki w różnym wieku, dokładając obsadowo postać Matki. Monolog bohaterki zostaje nam zatem opowiedziany przez różne aktorki, które na przemian przejmują narrację Tildy. Pomysł ten, choć prosty, dobrze się sprawdza. Nie dość, że korzystając z sumy traumatycznych doświadczeń bohaterki, tworzy wspólnotę kobiet, to jeszcze pozwala innym - słuchającym - do niej dołączyć na zasadzie milczącego współuczestnictwa. W opowieści Tildy, która staje się mityczną historią wszystkich kobiet, a przez to, osobistą historią każdej z nich. Taka konstrukcja bohaterki wymaga specjalnego aktorstwa polegającego na niezwyklej dyscyplinie i uważności. Jest to bowiem rodzaj aktorskiej sztafety, podczas której jedna aktorka przekazuje sceniczną pałeczkę drugiej. Zasady są takie same, jak w biegach: im sprawniej i szybciej przekazana zostaje koleżance nić losu bohaterki, tym prawdziwsze, głębsze i piękniejsze przedstawienie. Aktorki Teatru Dramatycznego robią to wspaniale”.

Środki wyrazu aktorskiego Pani Anny Gajewskiej stosowane w roli Ona 4 w przedstawieniu „Miłość od ostatniego wejrzenia” cechuje koncentracja, prostota, oszczędność i prawda. Tworzy to aktorstwo najwyższej próby.

Już jako młoda aktorka Pani Anna Gajewska doskonale radziła sobie w zawodzie. Nic dziwnego, iż reżyserzy powierzali jej odpowiedzialne zadania aktorskie.

Dlatego też dorobek artystyczny habilitantki jest niezwykle okazały, bogaty i różnorodny - 42 role w warszawskich teatrach, w przeważającej części pierwszoplanowe oraz 25 ról filmowych. Imponujący jest też dorobek dotyczący różnych technik głosowych, to pozwoliło na stworzenie ponad 143 ról dubbingowych oraz 36 ról w słuchowiskach radiowych i sześciu audiobooków.

Z zawodowego doświadczenia Pani Anna Gajewska zdobyła przekonanie i wiedzę, iż jedną z najważniejszych cech artysty jest umiejętność współpracy, a jednocześnie potrzeba nieustannego rozwoju i kształcenia się. Bez spotkania z odpowiednimi ludźmi, bez twórczego zaangażowania, osiągnięcie artystycznych celów nie jest możliwe.

Konkluzja

Niekwestionowane bogactwo i różnorodność zainteresowań twórczych, imponująca działalność artystyczna na wielu obszarach sztuki aktorskiej: teatr, film, telewizja, radio, a wszystko na bardzo wysokim poziomie profesjonalizmu, pozwala mi zarekomendować osobę Pani Anny Gajewskiej do nadania Jej stopnia Doktora Habilitowanego, w związku z czym popieram wniosek o nadanie Pani Doktor Annie Gajewskiej stopnia Doktora Habilitowanego w dziedzinie Sztuki, w dyscyplinie Sztuki Filmowe i Teatralne.

Habilitantka spełnia wymagania określone w art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2018, Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce z późn. zm.

Zofia Uzelac